

Eva Biaudet r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto (450 000 euroa)

Eduskunnalle

Vuonna 1911 perustettu Naisjärjestöjen Keskusliitto on sukupuolten välistä tasa-arvoa, naisten oikeuksia ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksia edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteistyöfoorumi. Keskusliitto yhdistää eri alojen toimijoita tavoitteelliseen työhön tasa-arvoisemman yhteiskunnan aikaansaamiseksi ja on kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen toimija. Naisjärjestöjen Keskusliittoon kuuluu 58 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 400 000 jäsentä. Liitto on moniäänisesti yhteistyössä toimiva, rohkeasti kantaa ottava ja puoluepoliittisesti sitoutumaton. Naisjärjestöt Yhteistyössä — Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry on kattojärjestö, johon kuuluvat eduskuntapuolueiden naisjärjestöt sekä Naisasialiitto Unioni, Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Sukupuolentutkimuksen seura. NYTKIS ry:n toiminnan päämäärinä ovat sukupuolten tasa-arvo, naisten syrjinnän lopettaminen ja naisten ihmisoikeuksien toteutuminen. NYTKIS ry saa toimintaansa valtionapua opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Monika-Naiset liitto ry on sosiaalialalla toimiva monikulttuurinen järjestö, joka kehittää ja tarjoaa erityispalveluja väkivaltaa kokeneille maahanmuuttajataustaisille naisille ja lapsille, toimii asiantuntijana ja vaikuttajana etniseen yhdenvertaisuuteen ja väkivaltaan liittyvissä kysymyksissä sekä edistää kotoutumista tukemalla maahanmuuttajien kansalaistoimintaa.

Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut verrattuna muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin hyvin matala. Samaan aikaan jo entisestään matala rahoitus on laskenut merkittävästi. Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionavustus on laskenut viidessä vuodessa lähes kolmanneksella. Kun Naisjärjestöjen Keskusliiton valtionavustus oli 174 000 euroa vielä vuonna 2012 ja 158 000 euroa vuonna 2015, se vuonna 2017 on vain 126 000 euroa. Myös NYTKIS ry:n rahoitus on viime vuosina romahtanut. Aikavälillä 2013—2017 NYTKIS ry:n rahoitus on laskenut 32 000 eurolla 99 000 euroon. Monika-Naisten valtionapu on yhteensä 43 000 euroa, joka on 2,0 prosenttia heidän budjetistaan. Vaikka naisjärjestöissä tehdään laajaa vapaaehtoistyötä ja on totuttu toimimaan pienillä budjeteilla, resurssien vähäisyys vaikuttaa merkittävästi työn laajuuteen ja prosesseihin, joihin järjestöt voivat osallistua. Resurssien vähyyden vuoksi ei ole mahdollista toimia toivotulla tasolla ja teholla, esimerkiksi osallistua vaikuttamiseen, viestintään ja osallistumiseen kansallisesti ja kansainvälisesti.

Naisjärjestöjen Keskusliitolla on vain kaksi vakituista työntekijää. Muutoin liitto voi tarjota ainoastaan projektimuotoista pätkätyötä tai harjoittelua. Monika-Naiset liitossa on tällä hetkellä 29 työntekijää, mutta näistä ainoastaan kaksi voidaan palkata valtion rahoituksella. Nämä naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa ajavat työntekijät ovat lähtökohtaisesti matalapalkkaisissa työ-

Talousarvioaloite TAA 30/2017 vp

suhteissa. Vertailukohtina resursseissa ja palkkatasossa voidaan pitää muita kansalaistoiminnan kattojärjestöjä mm. sosiaalialalla, nuorisotyössä ja urheilussa. Miksi juuri naisalalla, naisten kansalaisjärjestöjen kattojärjestössä, joudutaan toimimaan alle minimiresursein, pienellä työvoimalla, kohtuuttoman työtaakan alla ja tyytymään matalampaan palkkatasoon?

Naisjärjestöjen Keskusliiton toiminta on viime vuosina uudistunut ja lisääntynyt. Naisjärjestöjen Keskusliitolla on laaja aktiivinen järjestökenttä, ja liiton toiminta on muuttunut vapaaehtoisuuteen pohjautuvasta aktivismista sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien ammattimaiseksi ja aktiiviseksi osaajaksi, asiantuntijaksi ja viestijäksi.

Naisjärjestöt ovat tasa-arvon arvostettuja, aktiivisia ja rohkeita toimijoita ja toimivat tiiviissä yhteistyössä niin jäsenjärjestöjensä kuin muiden kansalaisjärjestöjen, julkisen hallinnon — eri ministeriöiden, eduskunnan, kuntien — ja yksityisen sektorin kanssa. Naisjärjestöt tukevat laaja-alaista jäsenjärjestökenttää, tarttuvat ajankohtaisiin teemoihin ja muistuttavat sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien merkityksestä Suomessa ja kansainvälisesti. Naisjärjestöjen asiantuntemuksen käyttäminen esimerkiksi eri ministeriöiden ja muiden julkisen hallinnon toimijoiden kanssa tehtävässä työssä on molemminpuolinen etu.

Naisjärjestöjen Keskusliiton ja tasa-arvoasiain neuvottelukunnan 100 tasa-arvotekoa -hanke on ollut menestyksekkäs, ja sen tasa-arvotekojen vaikutus suomalaisessa yhteiskunnassa on suuri. Mukana on organisaatioita ja vaikuttajia yhteiskunnan kaikilta aloilta, ja tasa-arvotekoja on jo yli 200. Verkostot ovat valmiina ja toimijoilla suuri kiinnostus sukupuolten tasa-arvon lisäämiseen. 100 tasa-arvotekoa -toimintaa toivotaan laajasti jatkettavaksi.

Tarve rahoitukselle on todella suuri. NJKL on perustettu vuonna 1911 kansainvälisen ICW (International Council of Women) -järjestön Suomen osastoksi. Tällä hetkellä NJKL:llä ei kuitenkaan ole omia varoja kansainväliseen toimintaan. Juuri kansainvälisen kehityksen ja keskustelun seuraaminen on välttämätöntä. On Suomen kannalta välttämätöntä antaa myös oma panos kansainväliseen yhteistyöhön. Monika-Naiset liitto on edelleen ainoa nais erityistä maahanmuuttajatyötä tekevä järjestö. Toiminnan volyymi ja tarve kasvaa jatkuvasti maahanmuuttotilanteen myötä. Tarve toiminnalle kasvaa erityisesti pk-seudun ulkopuolella, jossa kohderyhmälle on hyvin vähän kriisi- ja kotoutumisen tukipalveluja. Näitä Monika-naiset voisi käynnistää STEA-rahoitteisesti, mutta alueellistaminen edellyttää myös hallinnolta resursseja, joita tällä hetkellä ei ole. Tasa-arvotyölle maahanmuuttajanaisten parissa on iso kysyntä ja tilaus, mutta toimijat tarvitsevat konkreettista kattojärjestön tukea toimintansa käynnistämiseksi. Nykyiset resurssit riittävät tähän vain osittain.

Suomi profiloituu voimakkaasti naisten aseman ja tasa-arvon edistäjänä kansainvälisesti. Globaalien asenteiden kiristyessä on huomattava, ettei Suomessa ajauduta konservatiiviseen naisjärjestöjen toiminnan lakkauttamiseen (vertaa esim. Unkari, Venäjä, Yhdysvallat). Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattu.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 30/2017 vp

että eduskunta lisää 450 000 euroa momentille 29.10.51 naisjärjestöille NJKL, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto.

Helsingissä 29.9.2017

Eva Biaudet r
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Sanna Marin sd
Pilvi Torsti sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Riitta Myller sd
Kristiina Salonen sd
Mikaela Nylander r
Satu Hassi vihr
Krista Kiuru sd
Sari Essayah kd
Johanna Karimäki vihr
Hanna Sarkkinen vas
Hanna Halmeenpää vihr
Krista Mikkonen vihr
Maria Tolppanen sd
Tytti Tuppurainen sd
Sirkka-Liisa Anttila kesk
Maria Guzenina sd
Satu Taavitsainen sd
Anna-Maja Henriksson r
Stefan Wallin r
Veronica Rehn-Kivi r
Anders Adlercreutz r
Thomas Blomqvist r
Mats Löfström r
Mats Nylund r
Joakim Strand r